

Національна академія медичних наук України
Міністерство охорони здоров'я України
ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України»
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Харківська медична академія післядипломної освіти
Харківський національний медичний університет
ГО «Асоціація неврологів, психіатрів і наркологів України»

**Матеріали XXI Української
науково-практичної конференції
з міжнародною участю:**

ДОВЖЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ:

**«Вживання психоактивних речовин
в період пандемії COVID-19»,**

присвяченої 103-й річниці з дня народження
Заслуженого лікаря України
О.Р. Довженка

28-29 квітня 2021 р.

м. Харків

Національна академія медичних наук України
Міністерство охорони здоров'я України
ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України»
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Харківська медична академія післядипломної освіти
Харківський національний медичний університет
ГО «Асоціація неврологів, психіатрів і наркологів України»

Матеріали XXI Української
науково-практичної конференції
з міжнародною участю:

**ДОВЖЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ:
«Вживання психоактивних речовин
в період пандемії COVID-19»,**

Присвяченої 103-й річниці з дня народження
Заслуженого лікаря України
Олександра Романовича Довженка

28–29 квітня 2021 р.

Під загальною редакцією
Заслуженого діяча науки,
професора П.В. Волошина

Харків

ББК 56.14
УДК 616.8-085.851

Д 58

*Матеріали XXI Української науково-практичної конференції
з міжнародною участю: «Довженківські читання:
«Вживання психоактивних речовин в період пандемії COVID-19»,
присвяченої 103-й річниці з дня народження Заслуженого лікаря України
О. Р. Довженка, Харків: Видавництво «Плеяда», 2021р. 162 с.*

Редакційна колегія:

д.м.н., проф. А.П. Артемчук,

д.м.н., проф. І.В. Лінський, д.м.н., проф. О.І Мінко

**Під загальною редакцією
Заслуженого діяча науки,
професора П.В. Волошина**

ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України»

Протокол № 3 від 31.03.2021 р.

ББК 56.14
УДК 616.8-085.851
Д 58

Г.М. Кожина, М.М. Хаустов,
Ю.А. Стародубцева, Т.А. Красковська
Харківський національний медичний університет

СПЕЦИФІКА РОЗЛАДІВ АДАПТАЦІЇ КОМОРБІДНИХ З КОМП'ЮТЕРНОЮ АДИКЦІЄЮ

Ключові слова: адаптація, комп'ютерна адикція, копінг-стратегії

Вступ. Все більшої актуальності в останні кілька років в Україні набуває проблема комп'ютерної залежності, обумовленістю якої є розширення можливостей Інтернет-мережі та неухильне поширення різних гаджетів навіть у дітей [1]. Варіант нехімічної адикції, а саме комп'ютерна залежність, стає цікавим не лише фахівцям, а і широкій громадськості. Така зацікавленість обумовлена значною поширеністю цього стану і великою кількістю невирішених питань, які входять до трактування клінічних проявів, методів лікування та реабілітації. [2].

Мета. Вивчити специфіку розладів адаптації поєднаних з комп'ютерною залежністю.

Матеріали (контингенти) та методи дослідження. На базі Військово-медичного клінічного центру Північного регіону та Харківської обласної клінічної психіатричної лікарні № 3 ними було проведено комплексне обстеження основної групи, яка складається з 97 хворих (43,5 % жінок та 56,5 % чоловіків) в яких встановлено розлади адаптації (F43.21, F43.22) у яких виявлено стан клінічно вираженої комп'ютерної залежності та контрольної групи яку склали 62 хворих (53,5 % жінок та 46,7 % чоловіків) у яких встановлені розлади адаптації, але без ознак залежної поведінки. Психодіагностичний метод включав наступні методики: COMP-UDIT AUDIT- подібних тестів (Лінский І.В., Мінко О.І., Артемчук А.П. з співавт., 2009), опитувальника нервово-психічної напруги (Немчин Т. А., 1984), методики вивчення стилів стрес-долаючої поведінки «Способи копіngu» (в адаптації Т.А. Крюкової, 2002), опитувальника якості життя Н. Mezzich, Cohen, Ruiperez, Liu&Yoon, 1999 (у модифікації Н.О. Марути, 2004).

Результати та обговорення. У більшості обстежених хворих під час дослідження нервово-психічної напруги було виявлено наявність

(70,5% основної та 68,9% контрольної груп) надмірного рівня нерво-психічної напруги, у 20,0% основної та 26,5% контрольної виміча-вся помірний рівень нерво-психічної напруги.

Як показали результати за методикою «Способи копінгу» використовувані копінг-стратегії в аспекті формування адиктивної поведінки у більшості обстежених були спрямовані на емоції (35,7±1,5 балів та 61,9±1,6 балів відповідно) та відволікання (56,6±1,7 балів основна та 39,2±1,6 контрольна група), пацієнти у конфліктній ситуації застосовували наступні стратегії поведінки у вигляді пристосування (4,0±1,3 балів у основній групі та 4,3±1,3 бали у контрольній) та уникнення (4,9±1,6 балів та 4,1±1,5 балів відповідно).

За опитувальником «Якість життя» були отримані наступні результати – найбільш низки показники відмічалися у таких сферах: міжособистісна взаємодія (61,5% основної та 51,9% контрольної груп), самореалізації (52,1% та 50,6% відповідно), суспільної і службової підтримки (35,6% та 39,2% відповідно), соціо-емоційної підтримки (37,6% та 44,6% відповідно), та емоційного благополуччя (26,9% та 37,5% відповідно).

Висновки. Важлива роль у формуванні розладів адаптації, які корторбідні з комп'ютерною залежністю належить домінуванню ігрових мотивів, дезактуалізації базових потреб особистості. внаслідок наявності дезадаптивних копінгів у стресових ситуаціях до яких можна віднести копінг-стратегії: «уникнення» та «пристосування», «відволікання» та «емоції» можна сказати, що наявність розладів адаптації сформована саме цими копінгамі.

Бібліографія

1. Аддиктивный статус и ведущие стратегии совладания у больных с невротическими расстройствами и лиц общей популяции: сравнительный аспект / Н.О. Марута, С.П. Колядко, Г.Ю. Каленська, М.М. Денисенко // Психиатрия, психотерапия и клиническая психология. – 2016. – Т. 7, № 4. – С. 501-511.

2. Addictive status in neurotic disorders / N. Maruta, S. Kolyadko, G. Kalenska, M. Denysenko: 25th European Congress of Psychiatry / European Psychiatry. – 1-4 April, 2017 (Florence, Italy). – Vol. 41. – P. 602.

Kozhina A. Haustov M., Starodubtseva Y., Kraskovskaya A. SPECIFICITY OF ADAPTATION DISORDERS OF COMORBID WITH COMPUTER ADDICTION

Key words: adaptation, computer addiction, coping strategies

Summary. The role in the formation of adaptation disorders, which are comorbid with computer addiction, belongs to the dominance of game motives, deactualization of basic personality needs due to the presence of maladaptive coping in stressful situations, which include coping strategies: "avoidance" and "adaptation", "distraction".

ЗМІСТ

М. О. Антонович ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЯЦІЇ SELF-СИСТЕМИ НАРКОЗАЛЕЖНОЇ ОСОБИСТОСТІ	3
О. Г. Берченко, А. М. Тіткова, О. В. Веселовська, А. В. Шляхова, О. О. Пріходько ЕМОЦІЙНА ПОВЕДІНКА, НЕЙРОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ТА НЕЙРОСТЕРОЇДНА РЕГУЛЯЦІЯ У ЩУРІВ З АЛКОГОЛЬНОЮ ЗАЛЕЖНІСТЮ	8
О.Д. Богацька ПРО ПАНІКУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID 2019 (поради психолога)	12
В.В. Верещак ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ ГЕМОДИНАМІКИ ПІД ЧАС ІНФУЗІЙНОЇ ТЕРАПІЇ ОСІБ З АЛКОГОЛЬНОЮ ЗАЛЕЖНІСТЮ	15
В.І. Вовк, Г.В. Темнікова ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІК КОГНІТИВНО-ПОВЕДІНКОВОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ АЛКОГОЛЬНІЙ АДДИКЦІЇ В АМБУЛАТОРНИХ УМОВАХ	22
М.М. Висоцький ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ, ЗАЛЕЖНИХ ВІД ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН	24
А. В. Гайдабрус СТРУКТУРА ЗАЛЕЖНОСТЕЙ СЕРЕД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЯКІ ЛІКУВАЛИСЬ У СТАЦІОНАРІ ВІЙСЬКОВО - МЕДИЧНОГО КЛІНІЧНОГО ЦЕНТРУ ПІВНІЧНОГО РЕГІОНУ З 2012 ПО 2019 РР.	26
А. В. Гайдабрус РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В ПСИХІЧНОМУ ЗДОРОВ'І ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19	31
В.В.Задорожный ВЫЖИВАЕМОСТЬ БОЛЬНЫХ АЛКОГОЛЬНЫМ ДЕЛИРИЕМ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ ИЛИ НЕ ПРОВЕДЕНИЯ ЛЮМБАЛЬНОЙ ПУНКЦИИ	38
Г.М. Кожина, К.О. Зеленська, В.В. Литвиненко ПСИХООСВІТА, ЯК КОМПОНЕНТ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЧОЛОВІКІВ З АЛКОГОЛЬНОЮ ЗАЛЕЖНІСТЮ	41
Г.М. Кожина, М.М. Хаустов, Ю.А. Стародубцева, Т.А. Красковська СПЕЦИФІКА РОЗЛАДІВ АДАПТАЦІЇ КОМОРБІДНИХ З КОМП'ЮТЕРНОЮ АДДИКЦІЄЮ	43

І.В. Лещук АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	46
І.В. Лінський, О.І. Мінко, Н.О. Марута, В.Н. Кузьмін, Л.М. Маркозова, М.О. Овчаренко, С.В. Гольцова ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ НОВОГО ПРОТОКОЛУ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ТЮТЮНОПАЛІННІ	60
І.В. Лінський, О.І. Мінко, Н.О. Марута, В.Н. Кузьмін, Л.М. Маркозова, М.О. Овчаренко, С.В. Гольцова ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ НОВОГО ПРОТОКОЛУ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПАЦІЄНТАМ ІЗ ЗАЛЕЖНІСТЮ ВІД АЛКОГОЛЮ	85
І.В. Лінський, В.Н. Кузьмін, О.І. Мінко, Т.В. Ткаченко, Р.В. Лакинський, О.О. Мінко, Н.А. Малихіна ВІКОВІ ТА ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ МІКРОСОЦІАЛЬНОГО ОТОЧЕННЯ ПРОБЛЕМНО ПИТУЮЩИХ ОСІБ НА ЇХ ЗЛОВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЕМ (попереднє повідомлення)	96
Н.А. Лужецька, О.М. Замнюкова НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СУЧАСНОЇ НАРКОПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	100
Л.М. Маркозова, Н.В. Дюкар ОСОБЛИВОСТІ КОМОРБІДНОЇ ПАТОЛОГІЇ У ОСІБ ІЗ ЗАЛЕЖНІСТЮ ВІД ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН У ВІКОВОМУ АСПЕКТІ	111
Л. М. Маркозова, Л. О. Миронець НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ, ЩО ПОВ'ЯЗАНИЙ З АЛКОГОЛЕМ, НА ЖИТТЯ В СУСПІЛЬСТВІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРОТЯГОМ ОСТАННІХ 12 МІСЯЦІВ (гендерне дослідження)	115
В.М. Пострелко, Т.В. Пономаренко, Н.О. Кушнір, М.М. Шадурський, О.О. Посторонко, М.В. Тасенко ПСИХІЧНІ ТА АДИКТИВНІ ПОРУШЕННЯ У ПАЦІЄНТІВ, ЩО ПЕРЕНЕСЛИ COVID – 19	121
Т.М. Радченко, І.Ф. Терьошина, Л.М. Гайчук ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ГОРМОНАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ У ЛІКУВАННІ ГІПОТИРЕОЇДНИХ СТАНІВ ПРИ АДИКТИВНИХ РОЗЛАДАХ	126
С.Н. Саржевський ПСИХОТИЧНІ РОЗЛАДИ ПРИ ВЖИВАННІ СУЧАСНИХ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН	128

Б.Г. Собетов, Н.Л. Заярнюк, А.М. Кричковська, Р.С. Гасс ЛКУВАЛЬНІ ЕФЕКТИ ДИСУЛЬФРАМУ: ВІД АЛКОГОЛІЗМУ ДО COVID-19	132
І.К. Сосін, О.Ю. Гончарова, О.І. Мінко, Є.В. Лісова, Є.Ю. Бабенко, О.О. Мінко, О.А. Місна, Ю.Ф. Чуєв, Г.М. Мисько НЕЙРОРОНАУКОВІ АСПЕКТИ ТВОРЧОГО СПІВРОБІТНИЦТВА КАФЕДРИ НАРКОЛОГІЇ ХМАПО З ЄВРОПЕЙСЬКОЮ ПСИХІАТРИЧНОЮ АСОЦІАЦІЄЮ (на моделі 29 Конгресу ЄПА)	136
О. С. Фітькало ПОСТКОВІДНИЙ СИНДРОМ: ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ УСУНЕННЯ	145
М. Є. Хоміцький ЕТАПИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ НА ШИЗОАФЕКТИВНИЙ РОЗЛАД З УРАХУВАННЯМ ТИПОЛОГІЇ ПАТОПЕРСОНОЛОГІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	149
Ю.Ф. Чуєв, В.М. Пострелко, Л.О.Бражник ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ПОСТКОВІДНОГО СИНДРОМУ У ХВОРИХ НА АЛКОГОЛЬНУ ЗАЛЕЖНІСТЬ	152

*Матеріали XXI Української
науково-практичної конференції
з міжнародною участю: «Довженківські читання:
«Вживання психоактивних речовин в період пандемії COVID-19»,
присвяченої 103-й річниці з дня народження Заслуженого лікаря України
О. Р. Довженка, Харків: Видавництво «Плеяда», 2021 р. 162 с.*

Під загальною редакцією
Заслуженого діяча науки, професора П.В. Волошина

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 10,12.
Видавництво «Плеяда»
61037, Харків, пр. Московський, 122.
тел. (057)764-32-17. E-mail: pleyada@gmail.com
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 2269 від 23.08.2005 р.